

Jaarverslag 2009

Inhoudsopgave

Voorwoord	pagina 3
1. Organisatie	pagina 4
1.1. Doelstellingen	pagina 4
1.2. Bestuur en Comité van Aanbeveling	pagina 4
1.3. Het Bardo team	pagina 6
1.4. Keurmerken	pagina 6
2. Zorg	pagina 7
3. Huis	pagina 10
4. Fondsenwerving	pagina 11
5. Toekomst	pagina 12
Bijlagen	

Voorwoord

Beste Vriend of belangstellende,

Een jaarverslag samenstellen en presenteren is een kort moment van oogsten: wat is er veel gebeurd! Als ik kijk naar het wel en het weinige wee van onze stichting is 2009 een goed jaar geweest.

Ondanks de economisch wat zwaardere tijden konden de Vrienden van Hospice Bardo zich verheugen in een goede support vanuit de samenleving. De cijfers van de Stichting Vrienden van Hospice Bardo die u aantreft in dit verslag, geven daar blijk van. We werken hard aan de opbouw van een substantiële reserve om straks afbouw en inrichting van ons nieuwe gebouw te kunnen betalen.

De ontwikkelingen rondom de nieuwbouw zijn positief geweest: het had sneller gemogen, maar we weten als geen ander dat niet alles maakbaar is.

Hospice Bardo ontwikkelt zich naar een Centrum voor Palliatieve Zorg, met 10 opnameplaatsen, palliatieve dagzorg en een leercentrum. Wij zijn in 2009 verder gegaan met de stappen die horen bij deze omvorming.

De zorg rondom de patiënt en diens naaste is in 2009 weer verbeterd en uitgebreid. Ons zorgteam zoekt voortdurend naar kansen om de kwaliteit te verbeteren. Uitbreiding vond plaats doordat we met casemanagement (begeleiding in de palliatieve zorg in de thuissituatie) zijn gaan bieden. Zo maken nu ook mensen die thuis hun palliatieve/terminale fase doormaken, gebruik van de kennis en kunde die ons team in de afgelopen tien jaar op heeft gebouwd.

We hebben een stevig beleid voor onze fondsenwerving ontwikkeld. Zodat ook na de realisatie van de nieuwbouw de benodigde middelen beschikbaar zijn om huis en haard gezond te houden.

Genoeg te doen dus!

Naast de feitelijke en financiële gegevens in dit jaarverslag, treft u ook een keur van citaten aan die wij opgevangen hebben van nabestaanden, vrijwilligers en bestuurders.

Ik wens u namens de samenstellers, team en bestuur een plezierig en misschien wel trots moment met dit jaarverslag. We hopen ook in de toekomst op uw betrokkenheid te mogen rekenen.

Annemarie Zuidweg
Directeur

Hospice Bardo is een kleinschalige woonvoorziening voor mensen die medisch gezien uitbehandeld zijn, maar niet thuis kunnen sterven, bijvoorbeeld omdat de omstandigheden daar niet naar zijn. Wij bieden 24 uur per dag palliatieve zorg aan terminale patiënten, zodat zij hun laatste levensdagen doorbrengen in een warme en zorgzame omgeving. Beroepskrachten en speciaal opgeleide vrijwilligers staan garant voor deskundige zorg en liefdevolle aandacht.

1. Organisatie

1.1 Doelstellingen

Hospice Bardo heeft zich als doel gesteld zorg op maat te leveren en de kwaliteit van leven te optimaliseren van de palliatieve patiënt en zijn of haar naasten. Het gaat hierbij om het leven voor de dood en waardig sterven.

Hospice Bardo realiseert dit allereerst door het bieden van (high care) zorg door een deskundig team van arts, verpleegkundigen en vrijwilligers, in een gastvrij huis met 8 opnameplaatsen. Daarnaast maakt Bardo zich sterk voor het bieden van zorg en het verhogen van de kennis en kwaliteit van de palliatieve zorg buiten haar muren.

Bardo heeft de ambitie zich te ontwikkelen tot een Centrum van Palliatieve Zorg, waarbij het zorgaanbod verder uitgebreid zal worden met (meer) extramurale zorg, dagzorg en tijdelijke opnames, en waarbij de rol als kennis- en opleidingshuis versterkt zal worden.

Voor de uiteindelijke verwezenlijking van deze ambities is in 2009 bijzondere aandacht gegeven aan de voorbereiding van de realisatie van de nieuwbouw (gepland medio 2012) en het opbouwen van de financiële reserves daarvoor.

1.2 Bestuur en Comité van Aanbeveling

Hospice Bardo is een samenwerkingsverband van twee partijen: de Stichting Amstelring en de Stichting Vrienden van Hospice Bardo (SVHB). De doelstelling van de SVHB is de financiering van de voorzieningen en de exploitatie van Hospice Bardo. De Stichting Vrienden is daarmee verantwoordelijk voor de huisvesting en de tuin, en is eigenaar van de inrichting, het inventaris en de facilitaire voorzieningen. Stichting Amstelring levert de mensen voor de medische en verpleegkundige zorg in Hospice Bardo. SVHB heeft daartoe een samenwerkingsovereenkomst met de Stichting Amstelring.

Het bestuur SVHB is eindverantwoordelijk voor de gang van zaken in het huis. Zij heeft een groot aantal taken en verantwoordelijkheden gemandateerd aan het directorium en heeft een voornamelijk toezichthoudende taak.

“Na het verblijf van mijn moeder in Hospice Bardo, ondersteun ik Bardo als Vriend, inmiddels alweer bijna 10 jaar. Ik ben er trots op dat wij een dergelijke voorziening hebben in de Haarlemmermeer, en draag daar graag aan bij.”

De verantwoording van de voortgang van de werkzaamheden, vindt plaats op basis van het jaarplan, in de besturen van beide organisaties.

In 2009 kwam het bestuur SVHB zes keer bij elkaar voor haar bestuursvergaderingen.

De samenstelling van het bestuur is eind 2009 gewijzigd: Aart Beeker volgde Dick van der Stadt op. Frans van der Riet trad toe tot het bestuur. De bestuursleden worden aangesteld voor 5 jaar en zijn eenmaal herkiesbaar. De bestuursfuncties zijn onbezoldigde functies.

Bestuur Stichting Vrienden van Hospice Bardo per eind 2009:

Naam	Sinds / voor	Herkiesbaar	Functie(s)	Nevenfuncties
Dhr. George Görtemöller (voorzitter)	2003 / 2 ^e termijn 5 jaar	Nee	Gepensioneerd	Commissaris SADC, Lid van de Raad van Toezicht Nova college, Ledenraad Koninklijk, Instituut van de Tropen, Penningsmeest St de Muze, Noordwijk, Lid van de Raad van Toezicht ISBW
Mw. Annick van de Geest-Vogelaar (secretaris)	2001 / 2 ^e termijn 5 jaar	Nee	Gepensioneerd, Reisondernemer, voormalig zakenvrouw van het jaar	Lid van de Raad van Commissarissen van de Koninklijke Porceleyne Fles, Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Pour Vous Parfumerie en Lid van de Raad van Bestuur van de Geschillen Commissie
Dhr. Peter Réthans (penningmeester)	2001 / 2 ^e termijn 5 jaar	Nee	Zelfstandig Administrateur	Penningmeester VVE Noordkaap Terschelling, Secretaris 4 mei comité Hoofddorp
Dhr. Roel Steenbeek	2001 / 2 ^e termijn 5 jaar	Nee	Voorzitter Raad van bestuur Ymere	Lid bestuur Aedes, Penningmeester bestuur Architectuurcentrum Haarlem, Lid bestuur Transforte, Voorzitter bestuur corporatieoverleg Amstel-Meerlanden, Voorzitter bestuur DIGH
Mw. Simone Koops-Ouwerkerk	2004 / 2 ^e termijn 5 jaar	Ja	Directeur TranSpaarne Holding B.V.	Bestuurslid Stichting AGO Zwembad Amsterdam, Bestuurslid Stichting Pier de Boer Amsterdam
Mw. Mieke Millenaar	2005 / 1 ^e termijn 5 jaar	Ja	Directeur eigenaar Millenaar BV	Bestuurslid MKB-Haarlemmermeer Schiphol
Dhr. Elibert van Deutekom	2005 / 1 ^e termijn 5 jaar	Ja	Gepensioneerd	
Dhr. Frans van der Riet	2009 / 1 ^e termijn 5 jaar	Ja	Senior Manager Essent(RWE)	Vice voorzitter Haarlemse Honkbalweek, Voorzitter Rotaryclub Haarlemmermeer van 1852, Lid raad van aanbeveling diverse Meerbusiness regio's
Dhr. Aart Beeker	2009 / 1 ^e termijn 5 jaar	Ja	Oncoloog-hematoloog	

Directeur van Hospice Bardo Annemarie Zuidweg is tevens bestuurslid VNO-NCW Zuid Kennemerland, lid Dagelijks Bestuur VNO-NCW West en voorzitter Stichting Circuswerkplaats Boost!

Comité van Aanbeveling

Het Comité van Aanbeveling steunt de SVHB in woord en daad. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst in mei zijn de leden van het Comité van Aanbeveling gastvrij ontvangen door de Rabobank Regio Schiphol met een voortreffelijke lunch. Tijdens deze bijeenkomst zijn ideeën en adviezen uitgewisseld hoe de geplande nieuwbouw het best gezamenlijk ondersteund kan worden.

Bovendien zijn in 2009 Dhr. A. Rutten, COO van Schiphol Group en de burgemeester van Heemstede mw. Drs. J.C. Heeremans toegetreden tot het Comité van Aanbeveling.

Het Comité van Aanbeveling bestond in 2009 uit:

- prof. drs. G.J.N.H. Cerfontaine, hoogleraar en voormalig president-directeur Schiphol Group
- de heer J.I.M. Hoffscholte, gouverneur Rotary Nederland
- de heer A.L.J.M. Kurstjens, Algemeen Directeur Rabobank Regio Schiphol
- de heer drs. P.J.M. Litjens, Burgemeester gemeente Aalsmeer
- de heer H. Morelisse, CEO RWE Energy Nederland N.V, met ingang van 1 juli 2010 CEO Nuon Energy.
- de heer A.P.J.M. Rutten, Chief Operational Officer Schiphol Group
- de heer A. Vermeer, Lid Raad van Bestuur Dura Vermeer Groep
- de heer Th.L.N. Weterings, Burgemeester Gemeente Haarlemmermeer
- mevrouw Y. Wilders RA, Lid Raad van Bestuur Spaarne Ziekenhuis
- de heer drs. L.M. van Wijk, Vice Chairman KLM/Air-France KLM-Air France
- Drs. Marianne J.C. Heeremans, Burgemeester van Heemstede

1.3 Het Bardo team

Het Bardo team bestaat uit beroepskrachten en vrijwilligers. Op 31 december 2009 waren 27 betaalde beroepskrachten (waaronder 5 oproepkrachten) in dienst van Bardo. Dit zijn voornamelijk verpleegkundigen. Daarnaast maken een geestelijk verzorger, arts palliatieve zorg, een zorgmanager, de casemanager palliatieve zorg, huishoudelijke ondersteuning en administratieve ondersteuning onderdeel uit van het team. Tenslotte zijn er een manager PR en projecten en een directeur. Het totale aantal FTE's was 13.7. De gemiddelde contractomvang is 47%.

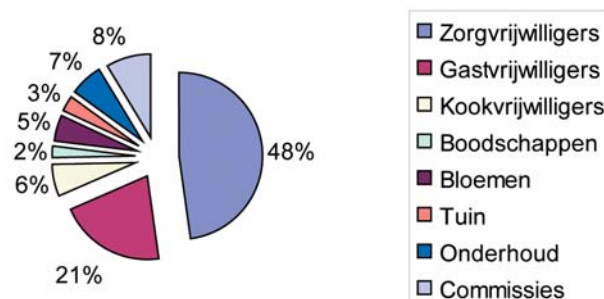
Voor ondersteuning in de zorg, het creëren van extra tijd, ruimte en aandacht voor de patiënt en het toevoegen van extra gastvrijheid in huis worden vrijwilligers ingezet. Ook op tal van andere terreinen zijn vrijwilligers actief binnen Bardo, bijvoorbeeld als kookvrijwilliger, klusvrijwilliger, tuinvrijwilliger, PR-vrijwilliger en vrijwilliger voor de inzet thuis.

Ter ondersteuning van de PR en fondsenwervende activiteiten is in 2009 de inzet van zogenaamde 'werkbijen' geïntroduceerd: een werkgroep die vooral de uitvoerende PR taken oppakt, zoals het vertegenwoordigen van Bardo op beurzen en evenementen.

Voor de werving van nieuwe vrijwilligers heeft Bardo informatie-avonden voor belangstellenden georganiseerd. In het totaal zijn 24 nieuwe vrijwilligers gestart, en 15 zijn gestopt. Eind 2009 waren er in totaal 113 vrijwilligers (inclusief de groep voor thuisinzet) actief.

“Dankzij mijn vrijwilligerswerk in Bardo ervaar ik balans in mijn leven. Balans tussen de zakelijkheid die bij mijn dagelijks werk hoort en de bezieling die ik voel als ik bij Bardo ben”.

Inzet verschillende vrijwilligers in 2009

1.4 Keurmerken

Keurmerk Palliatieve Zorg en HKZ

Het Netwerk Palliatieve Zorg voor terminale patiënten in Nederland (NPTN¹) kent het Keurmerk Palliatieve Zorg toe aan zelfstandige high-care hospices, waarvan via een onafhankelijke toetsing is vastgesteld dat zij de systematiek van de Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ), specifiek toegepast in de palliatieve zorg, op de juiste wijze in de dagelijkse praktijk hanteren.

Hospice Bardo mag sinds 2005 het keurmerk Palliatieve Zorg van de Associatie van Zelfstandige High Care Hospices voeren, als waarborg voor de kwaliteit van de zorg. Daarnaast draagt Bardo uit hoofde van de samenwerking met Amstelring voor de zorg het algemene HKZ-keurmerk, hetgeen is toegekend in 2007. Voor beide keurmerken geldt dat met regelmaat opnieuw getoetst wordt.

¹ Met ingang van maart 2010 is de NPTN omgevormd tot Palliatief, de Nederlandse vereniging voor professionele palliatieve zorg.

CBF Keurmerk en ANBI

Hospice Bardo heeft het CBF keurmerk. Dit keurmerk wordt door het Centraal Bureau Fondsenwerving² toegekend aan fondsenwervende organisaties, die zich op verantwoorde wijze bezighouden met het verzamelen en besteden van geld voor een goed doel. Tenminste 75% van de inkomsten moet aan het doel besteed worden. In 2009 heeft Hospice Bardo 81% van de inkomsten aan de doelstelling en de opbouw van de reserves voor de nieuwbouw besteed.

Hospice Bardo is tevens aangemerkt als ANBI instelling. Hierdoor zijn giften aan de SVHB, binnen de geldende regels, aftrekbaar van de inkomstenbelasting.

² Het CBF is een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op de verzameling van geld door goede doelen. Goede doelen kunnen het keurmerk verkrijgen als ze voldoen aan criteria ten aanzien van bestuur, beleid, fondsenwerving, voorlichting en communicatie, besteding van middelen en verslaggeving. Voor meer informatie: www.cbf.nl. Het keurmerk wordt afgegeven voor een periode van vijf jaar. Hospice Bardo heeft het keurmerk in 2006 gekregen.

2. De zorg

“Wij kunnen geen dagen aan het leven toevoegen, wel leven aan de dagen”

Palliatieve zorg richt zich op een betere kwaliteit van leven van patiënten met een levensbedreigende aandoening (in de meeste gevallen kanker). Door pijnbestrijding bijvoorbeeld, of door psychologische of sociale problemen te voorkomen of op te lossen. Desgewenst wordt bovendien aandacht geschonken aan zingeving en spiritualiteit.

Om optimaal aan de verschillende hulpvragen te beantwoorden is er dankzij de vrijwilligers en vrienden extra aandacht, tijd en middelen voor maatwerk en bijzondere wensen. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de zogenaamde complementaire zorg, zoals hand/voetmassage, aromatherapie en muziektherapie.

In 2009 verliepen de ontwikkelingen in de zorg volgens plan. Er zijn voorbereidingen getroffen voor de implementatie van klanttevredenheidsmetingen in 2010. Daarnaast heeft het team zich ingespannen om te anticiperen op de griepdemonie. De maatregelen hebben er uiteindelijk toe geleid dat zich zowel onder medewerkers als patiënten geen bijzonderheden op dit vlak hebben voorgedaan.

‘Wat een fantastische plek om je laatste fase door te maken. Dit zou voor ieder mens mogelijk moeten kunnen zijn.’

Cijfers & feiten patiëntenzorg

	2007	2008	2009
Aantal opnamen	70	67	59
Vrouwen	38	35	33
Mannen	32	32	26
Gemiddelde leeftijd	72	73	73,5
Jongste patiënt	36	56	52
Oudste patiënt	93	92	93
Aantal overledenen	46	60	50
Terug naar huis	9	6	5
Naar ziekenhuis	3	0	0
Naar verpleeghuis	5	1	2
Gemiddelde opnameduur	35 dagen	34 dagen	37 dagen
Kortste opnameduur	1 dag	1 dag	1 dag
Langste opnameduur	167 dagen	212 dagen	224 dagen
Gemiddelde bedbezetting	87,3%	95%	89%
Komend van thuis	31	27	31
Komend vanuit ziekenhuis	36	39	24
anders	3	1	4

‘Dankzij jullie hebben wij nog een onvergetelijke tijd met mama door gebracht. Dit was echt haar thuis geworden’

Zorg toegelicht: Muziektherapie

Ook in 2009 vormde muziektherapie een belangrijk onderdeel van de aanvullende zorg binnen Hospice Bardo. Muziektherapeute Coco van Dijk werkt met de patiënten, maar ook vaak met de mensen die de zorg bieden binnen Bardo.

Coco van Dijk weet uit ervaring hoe muziek de kwaliteit van het leven positief kan beïnvloeden. Zij ziet al jaren wat muziek met mensen kan doen. “Onderzoek toont aan dat zowel het lichaam als de geest op muziek reageren”, vertelt ze. “Bij rustige muziek ontspant het lichaam en neemt de spierspanning af. Ook de bloeddruk en de hartslag dalen. Daarnaast heeft muziek een sterke emotionele werking. Met woorden kun je ergens omheen draaien of bepaalde emoties bedekken, maar muziek komt direct binnen. Het roept associaties en herinneringen op en gaat daarbij dieper dan verbale communicatie. Muziek heeft ook een spirituele dimensie. Mooie muziek brengt iemand in contact met het gevoel dat het leven ook in moeilijke periodes een bepaalde schoonheid kan hebben.”

Deze activiteiten worden niet gefinancierd vanuit de AWBZ. Dankzij de Vrienden van Hospice Bardo kan deze zorg aangeboden worden.

Foto Coco van Dijk door Daniëlle Wesselman

*'Je zou in deze harde wereld
haast vergeten dat dit ook zó
kan'*

Nazorg

De zorg van Bardo strekt zich verder uit dan tot vlak na overlijden. Tijdens een nazorggesprek bieden we ruimte om te praten over de gegeven zorg en de rouwverwerking bij de nabestaanden.

In 2009 zijn er een viertal herdenkingsbijeenkomsten gehouden aan de hand van telkens een wisselend thema. Hierin staat het team van Bardo, samen met de nabestaanden, stil bij de laatste periode van zorg rond de patiënt. Het noemen van de namen staat bij deze bijeenkomsten centraal.

*'...Het meest onder de indruk
waren we van hoe jullie
samen met ons in de gang
afscheid van onze zus namen.
Jullie zijn van onschatbare
waarde voor haar en ons
geweest'*

Inzet van vrijwilligers bij patiënten thuis

Uit onderzoek is gebleken dat de meeste mensen er de voorkeur aan geven om thuis te sterven. Palliatieve zorg in de thuissituatie goed organiseren is om vele redenen echter niet eenvoudig. In 2009 zijn er voor deze thuisinzet door Hospice Bardo 15 vrijwilligers ingezet, bij 32 verschillende cliënten, voor in totaal 1024 uur. Net als in de hospice is de hoofdtaak het verlichten van de last bij de patiënt en diens naasten: door er gewoon te zijn en soms door hand- en spandiensten te verrichten.

Project Casemanagement: organisatie van een samenhangend zorgketen

Het team van Bardo maakt zich in samenwerking met de thuiszorg van Amstelring sterk voor het verbeteren van de mogelijkheid om thuis te kunnen sterven. Sinds april 2009 is met financiering van zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid het project casemanagement gestart. Door het inzetten van een zogenaamde casemanager zijn de patiënt - en de familie/naasten - tijdig voorzien van informatie, ondersteuning en advies

en zonodig wordt de zorg beter gecoördineerd. Bovendien is de patiënt eerder "in beeld", waardoor bijvoorbeeld de overbelasting van mantelzorgers eerder gesignaleerd wordt en hierop ingespeeld kan worden.

Patiënten en naasten, maar ook de betrokken huisartsen, ziekenhuis en thuiszorg zijn zeer te spreken over de aanvullende meerwaarde en de toegevoegde kwaliteit die het casemanagement biedt.

In een vervolgtraject wordt onderzocht hoe deze vorm van zorg en begeleiding verder ontwikkeld kan worden tot de optimale methode om de palliatieve patiënt in de thuissituatie te begeleiden.

*'Ik voelde me gesteund door
de casemanager: ze was een
luisterend oor, en ik werd goed
voorbereid op de verschillende
fase in mijn proces.'*

Samenwerking & overdragen van kennis

Het is een belangrijke doelstelling de opgedane kennis niet alleen ten goede te laten komen aan de patiënten die in Bardo verblijven. Door scholing, intensieve samenwerking met ketenpartners en participatie in het consultteam van het Integraal Kankercentrum Amsterdam draagt het team van Hospice Bardo bij aan het verhogen en professionaliseren van de kwaliteit en kennis van de palliatieve zorg in de regio.

De Bardo beroepskrachten hebben in 2009 onder meer bijgedragen aan de volgende landelijke en regionale organen ter ondersteuning en ontwikkeling van de palliatieve zorg:

- Adviesraad consultteam IKA (Integraal Kankercentrum Amsterdam)
- Bestuur netwerk verpleegkundigen palliatieve zorg IKA
- Bestuur, kerngroep en PR werkgroep van het Netwerk palliatieve zorg Amstelland en Meerlanden
- Beroepsvereniging V&VN afdeling palliatieve verpleegkunde
- Werkgroep regionale verpleegkundige richtlijnen
- NPTN (Netwerk Palliatieve Zorg Nederland)
- VPTZ (Vrijwilligers Palliatief Terminale Zorg Nederland)
- Redactie vakblad Pallium
- Associatie van High Care Hospices

In 2009 heeft Bardo 5 workshops verzorgd voor verzorgenden, verpleegkundigen en artsen in opleiding. Daarnaast vonden in samenwerking met het Netwerk Palliatieve Zorg Amstelland en Meerlanden een 2-daagse basisscholing, een training en 2 netwerkbijeenkomsten plaats. Onderwerpen die aan bod zijn gekomen zijn onder meer ethiek, psychosociale zorg, palliatieve sedatie en angst.

10 Verpleegkundigen van andere organisaties maakten in 2009 gebruik van de mogelijkheid om binnen Bardo een snuffelstage van 1 à 2 dagen te volgen. Daarnaast hebben 3 verpleegkundigen van niveau 4 en 5 uit hoofde van hun opleiding een langere stage binnen Bardo doorlopen. Ook enkele huisartsen in opleiding hebben een korte stage gevolgd in Bardo.

Op zeer regelmatige basis zijn voor zowel de vrijwilligers en beroepskrachten bijeenkomsten, intervisie en thema-avonden gehouden om de eigen kennis te verhogen en de samenwerking te versterken. Zo is het gehele team naar de theatervoorstelling Afscheid Monologen geweest. In samenwerking met Thamer Thuis³ en het Joods Hospice Immanuel zijn twee bijeenkomsten georganiseerd voor vrijwilligers met workshops en een lezing door Marinus van de Berg. Samen met inloophuis Adamas is een gezamenlijke avond voor vrijwilligers geïnitieerd, alsmede de jaarlijkse werkbezoeken voor nieuwe beroepskrachten en vrijwilligers.

3. Het huis

'We konden ons geen voorstelling maken hoe het hier zou zijn. Wat een verademing om in zo'n huiselijke omgeving te verblijven waar we konden blijven eten en slapen.'

Hoewel de huidige behuizing van Bardo vrij oud is, vormt het nog steeds een comfortabel verblijf voor de patiënten en hun naasten. Het gebouw vraagt elke dag veel aandacht, maar met gedegen, tijdig en zorgvuldig onderhoud is de sfeer in het gebouw goed te handhaven. Gelukkig beschikt het team over enkele zeer toegewijde klusvrijwilligers en is er de steun van enkele bevriende klus-, schilders- en bouwbedrijven voor het zware werk.

In 2008 is geconstateerd dat het gebouw niet volledig voldeed aan de nieuwe richtlijnen voor brandveiligheid van de gemeente Haarlemmermeer. Een forse investering was in 2009 nodig om nieuwe verscherpte normen te halen. Zo zijn er op de deuren van de patiëntkamers andere drangers geplaatst, de kozijnen voorzien van brandvertragende latten en is op meerdere plaatsen in het gebouw een nieuw plafond aangebracht. Dankzij Vriend Dura Vermeer was de investering lager dan voorzien, maar nog steeds fors voor de Stichting Vrienden.

Ook in 2009 hebben de LIONS Haarlemmermeer, in samenwerking met Stukart Tuinen, enkele zaterdagen en verschillende materialen geïnvesteerd in de tuin en de omliggende perken van Hospice Bardo. Het resultaat is dat in alle seizoenen de tuin een ander palet van geuren en kleuren biedt.

Vooruitkijken naar de nieuwbouw

Sinds 2006 wordt door de SVHB, woningcoöperatie Ymere en de gemeente Haarlemmermeer hard gewerkt om de nieuwbouw van Hospice Bardo te realiseren op een unieke locatie binnen de Haarlemmermeer: het Jansoniusterrein aan de Hoofdvaart in Hoofddorp.

Deze locatie is centraal gelegen; dat is prettig voor patiënten, naasten, bezoekers, vrijwilligers en medewerkers. De zieke medemens faciliteren in het hart van het gebied is echter ook een manier om te zeggen dat deze regionale maatschappij ook hart heeft voor haar zieken. Ondanks de centrale ligging is de plek zelf een oase van rust en groen. Dat is van belang voor de sfeer in huis en tuin; de natuur dichtbij heeft een heilzame werking. De Geniedijk loopt langs het terrein. Met haar markante bomen vormt deze een belangrijk kenmerk van de Haarlemmermeerse polder.

De planvorming van de nieuwbouw van Hospice Bardo op het Jansoniusterrein kende in 2009 vooruitgang op bepaalde fronten en vertragingen op andere onderdelen. De vertraging werd onder andere veroorzaakt door de tegenvallende economie, waardoor de plannen voor de aanpalende woonwijk herzien moesten worden. Gelukkig heeft de bouw van het Centrum voor Palliatieve Zorg Bardo geen moment ter discussie gestaan. Vol overtuiging steunde het College van Burgemeester en Wethouders de vestiging van Bardo op deze prachtige locatie. De unanieme goedkeuring van het bouwplan door de gemeenteraad in oktober 2009 is door de Stichting Vrienden verstaan als een belangrijk teken van steun voor haar werk.

"Het geeft mij veel voldoening om als Lion zo concreet iets te kunnen doen voor je omgeving. Tot volgend jaar!"

4. Fondsenwerving

De totale bekostiging van Hospice Bardo is versnipperd en moet aangevuld worden met eigen fondsenwerving.

In feite biedt Bardo verplaatste thuiszorg, die vergoed wordt vanuit de AWBZ als ware de patiënt in zijn of haar eigen huis. Vanuit deze AWBZ-vergoeding worden de verpleegkundige beroepskrachten en hun opleiding gefinancierd. Daarnaast werd in 2009 uit dat budget een eigen verpleeghuisarts, een geestelijk verzorger, een kok en ondersteuning in de huishouding bekostigd, allen parttime.

De coördinatie en opleiding van de vrijwilligers is gesubsidieerd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Regeling Palliatieve en Terminale Zorg 2008).

De SVHB draagt zorg voor de kosten van huisvesting (huur, energie, telefonie, etc), de 'hotellerie', de meubelen en materialen en niet-zorgerelateerde medewerkers. Deze kosten (circa € 150.000 per jaar) worden niet vanuit de AWBZ vergoed, maar opgebracht door middel van fondsenwerving, sponsoring en donaties. Ook worden op deze manier de reserves opgebouwd voor de geplande nieuwbouw. De totale benodigde financiën voor de nieuwbouw bedragen € 750.000. Per eind 2009 is inmiddels 79% daarvan verworven. Bijlage 4 geeft meer inzicht in de stand van zaken.

Als tegemoetkoming in de verblijfkosten betaalden de patiënten in 2009 een eigen bijdrage van € 17,50 per dag.

Giften, donaties en sponsoring kwamen in 2009 met name van:

- Particuliere Vrienden
- Eind 2009 had Bardo in totaal 619 vrienden met een minimale jaarlijkse bijdrage van € 25,-
- Eigen evenementen zoals het Zangevenement en de Cirkel van licht (zie onder voor toelichting)
- Door derden georganiseerde evenementen, zoals GIG (zie onder voor toelichting)
- Eenmalige donaties van nabestaanden, particulieren, bedrijven en instellingen.

In 2009 is met hulp van een sponsor en een extern adviseur het fondsenwervingsbeleid voor de komende jaren opgesteld. Door WinRIS Nederland is het CRM-pakket WinRIS in 2009 ter beschikking gesteld en geïmplementeerd ten behoeve van het relatiebeheer.

Voor specificaties van de financiële gegevens van de Stichting Vrienden van Hospice Bardo over 2009 verwijzen wij naar de bijlagen.

Enkele evenementen toegelicht:

GIG

Op 29 mei organiseerde Jamie Chua, leerling van de Pier K Talentenklas Pop & Jazz samen met Pier K voor de tweede keer een benefietconcert voor Hospice Bardo. Tijdens deze avond genoot een uitverkochte zaal van de optredens van de muziek en danstalenten van Pier-K en van een aantal scholen uit de regio. Jamie had ook met collectebussen op de scholen geld ingezameld. Samen met de opbrengsten van de kaarten werd een mooi bedrag van 1185 euro overhandigd.

Zangevenement

Donderdagavond 8 oktober was een bijzondere avond in de Hoofdvaartkerk. Zo'n 150 mensen zaten niet stil in de kerkbanken en lieten zich meeslepen door de swingende muziek van Dennis Kivit en Da Capo's popkoor uit Uithoorn. Na de pauze werd uit volle borst meegezongen en tijdens het laatste nummer "Let the Sunshine in" ook meegedanst.

De avond werd georganiseerd door Hospice Bardo samen met ABN AMRO en Nycomed. Een aantal personeelsleden van de Hoofddorpse vestingen van deze bedrijven hielpen enthousiast mee met hand- en spandiensten, de catering en kaartverkoop. De gasten werden verwend met drankjes en heerlijke hapjes die vooraf en tijdens de pauze werden verzorgd door Multicatering. De sfeervolle verlichting, geregeld door Van Rossum Facilities, maakte de avond compleet. De verkoop van de kaarten heeft 1500 euro opgebracht.

Cirkel van licht

Dit jaar organiseerde de SVHB de tweede “Cirkel van licht” De Cirkel van licht was een warm en knus evenement in december waarbij zo'n 130 mensen aanwezig waren. Dit werd voorafgegaan door de verkoop van lichtjes op diverse gelegenheden in de maanden oktober tot en met december. Er werden bijna 1500 lichtjes, in de vorm van een lichtgevende sleutelhanger, verkocht. Doel van dit evenement is om samen met de inwoners van de Haarlemmermeer de hospice in het licht te zetten en mensen te gedenken, juist in de voor sommigen moeilijke maand december. Daarnaast stond het bekendheid geven aan wat wij doen en het werven van Vrienden centraal.

5. Toekomst

Ook in 2010 zal het team van Hospice Bardo blijven werken aan de verbetering van de kwaliteit en de toegankelijkheid van deze zorg. Met het oog op de speerpunten van het meerjarenbeleid ligt de focus in 2010 met name op:

- Versterking van de structurele fondsenwerving: professioneler, planmatiger en gericht op duurzame relaties en donaties.
- Verdere voorbereiding van de nieuwbouw en opbouwen van de financiële reserve daarvoor.
- De herkeuring voor het Keurmerk Palliatieve Zorg.
- Uitbreiding van activiteiten in het veld: casemanagement, spreekuren elders, scholing.
- Intensivering van de samenwerking met de ziekenhuizen, zoals het opstarten van een palliatieve polikliniek-functie in samenwerking met het Spaarneziekenhuis.

“De betrokkenheid van Vrienden, de sponsoren en de Haarlemmermeerse samenleving is van essentieel belang voor Bardo. Informatie en transparantie over wat we doen, zijn de peilers van die relatie. Wij maken ons daar sterk voor. We zorgen dat dat in 2010 nog beter zichtbaar is.”

Annemarie Zuidweg
Directeur Hospice Bardo

Bijlagen

De financiële gegevens in de bijlagen zijn, met uitzondering van bijlage 4, overgenomen uit de jaarrekening SVHB.

Bij het financieel verslag over 2009 van SVHB is een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt door CROP registeraccountants gedateerd 13 juli 2010.

- I Verantwoordingsverklaring
- II Balans
- III Staat van baten en lasten 2009
- IV Toelichting van bestuur: bestemmingsreserve
in relatie tot benodigde fondsen
- V Doelbestedingen
- VI Begroting 2010

I Verantwoordingsverklaring

Introductie

Het jaarverslag is opgesteld conform de 'Richtlijn 650' voor fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De verantwoordingsverklaring van de Stichting Vrienden van Hospice Bardo en de directie is onderdeel van de richtlijnen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) en is opgenomen in het jaarverslag.

In de verantwoordingsverklaring geeft de SVHB aan hoe invulling wordt gegeven aan de hoofdprincipes:

1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden.
2. Continue verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen.
3. Optimalisatie van de omgang van met belanghebbenden.

1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden.

“Binnen de Stichting dient de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering.’”

Het bestuur van de Stichting Vrienden bestaat uit een brede vertegenwoordiging uit verschillende delen van de maatschappij.

De bestuursleden zijn allen Vriend van de Stichting Vrienden en zetten zich onbezoldigd in voor de Stichting. Zij dienen een sterke affiniteit te hebben met palliatieve zorg, de missie en visie van Hospice Bardo en haar doelstellingen. Zij beschikken over bestuurlijke ervaring. Daarnaast hebben zij de mogelijkheid zich voldoende vrij te maken voor hun bestuurlijke taken.

Voorts beschikken zij over een of meerdere van de volgende specifieke competenties en disciplines:

- Herkenbaar en relevant ondernemingsnetwerk in de regio groot-Haarlemmermeer.
- Herkenbaar en relevant netwerk in de lokale, regionale en of landelijke politiek, kennis van lobby- en bestuurlijke beïnvloeding.
- Herkenbaar en relevant netwerk in de medische of wetenschappelijke wereld.
- Herkenbaar en relevant netwerk en kennis op het gebied van financiën, administratie en fiscaliteit.
- Herkenbaar en relevant netwerk in PR, marketing, communicatie en kennis van het proces van fondsenwerving.

De bestuurders zijn in beginsel geheel onafhankelijk ten opzichte van Bardo, zijn lid op persoonlijke titel, zonder last en ruggespraak en hebben geen zakelijk belang.

Bestuurders worden benoemd voor een periode van ten hoogste vijf jaar en zijn herbenoembaar voor een periode van ten hoogste vijf jaar. Aftreden en herbenoemen geschiedt via het rooster van aftreden.

Het functioneren van het bestuur wordt jaarlijks geëvalueerd.

De directeur doet haar werk op basis van de daartoe opgestelde functiebeschrijving. Samen met het directoriumreglement fungeert dit als directiereglement. Het functioneren van de directeur wordt jaarlijks geëvalueerd. In 2009 vond dat plaats in maart: de directeur functioneerde naar tevredenheid van de SVHB en de Stichting Amstelring.

De directeur voerde het beleid uit op basis van de in het bestuur vastgestelde begroting, de meerjarenvise en het bijbehorende jaarplan 2009. Dit jaarplan is een integraal jaarplan voor de gehele organisatie en is in lijn met de doelstellingen van beide stichtingen.

2. Continue verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

De richtinggevendende doelstellingen voor de hospice als geheel zijn benoemd in de meerjarenvise 2008-2012. Dit betreft:

- Realiseren van nog meer en nog betere goede palliatieve zorg in de grote regio Haarlemmermeer en de aanpalende gebieden, door het uitbreiden van het zorgaanbod met een grotere opnamecapaciteit, palliatieve dagzorg, een transmuraal palliatief verpleegkundig team, etc.
- Uitbreiding van activiteiten als kennis- en opleidingscentrum, waardoor nog meer professionals elders bereikt worden met kennis, kunde en inspiratie voor het leveren van goede palliatieve zorg.
- Zorgdragen voor realisatie en een sluitende exploitatie van het nieuw te bouwen Centrum voor Palliatieve Zorg Bardo.

Voor de stichting betekende dit in 2008 de volgende afgeleide doelstellingen:

- Werven van fondsen ter dekking van de kosten van inrichting van de nieuwbouw, en de ondersteuning van de exploitatie daarvan.
- Uitbreiden van het aantal Vrienden van Hospice Bardo, zowel in de particuliere als de zakelijke sfeer.

Het management team draagt onder leiding van de directeur zorg voor de uitvoering van het jaarplan. Tijdens de zes bestuursvergaderingen en in de elf directoriumoverleggen is gerapporteerd over de voortgang van de verschillende activiteiten uit het jaarplan.

De financiële stromen worden beheerd volgens de daartoe door fiscus en CBF gestelde normen:

- De administratief medewerkster draagt zorg voor de administratie en de verwerking van de transacties, waarbij zij gecontroleerd werd door de directeur en de penningmeester.
- De penningmeester controleert en administreert de boekstukken.
- Tijdens de bestuursvergaderingen worden de resultaten gemonitord, mede aan de hand van de gestelde doelen en de begroting.
- De accountant controleert de boekhouding en de onderliggende processen en stelt de jaarrekening op. Tevens voorziet hij deze van een goedkeurende verklaring.
- Het jaarverslag wordt door de accountant opgesteld conform de Richtlijn Fondsenwervende Instellingen.

3. Optimalisatie van de omgang van met belanghebbenden.

“De Stichting streeft naar optimale relaties met haar belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.”

Per 31 december 2009 telde de SVHB 619 particuliere Vrienden. De Vrienden worden geïnformeerd middels de nieuwsbrief, die in 2009 drie keer uitkwam. Daarnaast kunnen Vrienden en belangstellenden altijd voor alle extra informatie terecht op website www.hospicebardo.nl. Vrienden worden ook uitgenodigd voor evenementen, zoals bijvoorbeeld de Cirkel van licht en het zangevenement. Indien een Vriend belangstelling heeft voor een rondleiding in Hospice Bardo, wordt dat zeer gewaardeerd. Het kan geregeld worden door een afspraak te maken. Tenslotte worden jaarrekening en jaarverslag aan alle Vrienden op aanvraag ter beschikking gesteld.

Naast particuliere Vrienden heeft Hospice Bardo talloze zakelijke Vrienden: ondernemers en bedrijven, serviceclubs en ondernemersverenigingen die het werk van Bardo waarderen en daarom bijstaan met leveranties of werkzaamheden tegen lagere of geen kosten, schenkingen in natura en financiële middelen, etc.

Ook deze zakelijke Vrienden worden ook middels de nieuwsbrieven, website en jaarverslag geïnformeerd. Daarnaast staat persoonlijk contact hoog in het vaandel, en wordt hier zoveel mogelijk invulling aan gegeven.

Uiteraard vindt regelmatig afstemming plaats met andere belanghebbenden:

- Grote fondsen
- Kerken, verenigingen en maatschappelijke instellingen in de regio
- Partners uit de zorgketen
- Bestuurders uit lokale, regionale en landelijke politiek
- Collega-instellingen uit de wijde regio

Ook zij ontvangen de nieuwsbrieven en het jaarverslag.

Balans per 31 december 2009

<i>Actief</i>	31 dec 2009	31 dec 2008	<i>Passief</i>	31 dec 2009	31 dec 2008
Vaste Activa	€	€	Reserves	€	€
Materiële vaste activa			Continuïteitsreserve	77.474	70.000
Inventaris, in gebruik voor doelstelling	22.837	26.381	Bestemmingsreserve	<u>594.051</u>	<u>528.186</u>
				671.625	598.186
Vlottende Activa			Kortlopende schulden		
Vorraden	1.612	2.450			
<i>Vorderingen</i>			Overige schulden en overlopende passiva	<u>154.438</u>	<u>144.093</u>
Overige vorderingen en overlopende activa	46.492	64.999			
Liquide middelen	<u>755.022</u>	<u>648.449</u>			
	825.963	742.279		825.963	742.279

Staat van baten en lasten 2009

	Exploitatie 2009	Begroting 2009	Exploitatie 2008
	€	€	€
Baten uit eigen fondsenwerving	152.195	196.000	195.034
Subsidies van overheden	5.127	0	3.351
Baten uit beleggingen	24.729	16.000	21.579
Overige Baten	<u>41.333</u>	<u>46.000</u>	<u>40.964</u>
Som der baten	<u>223.384</u>	<u>258.000</u>	<u>260.928</u>
Besteed aan doelinstellingen	-121.598	-137.050	-99.706
Kosten eigen fondsenwerving	-21.047	-36.300	-37.657
Kosten beheer en administratie	<u>-7.400</u>	<u>-3.500</u>	<u>-5.220</u>
Som der lasten	<u>-150.045</u>	<u>-176.850</u>	<u>-142.583</u>
Resultaat	<u>73.339</u>	<u>81.150</u>	<u>118.345</u>

Resultaatbestemming 2009

	€
<i>Toevoeging aan:</i>	
Continuïteitsreserve	7.474
Baten uit beleggingen	<u>65.865</u>
	73.339

Benodigde fondsen per 2012	Reservering per 31/12/2009	Toelichting
€ 250.000 Investering in afbouw en inrichting	Nog te werven € 195.000	Reserve ter financiering van afbouw en inrichting, ter verwerven in liquiditeit en in natura
€ 500.000 Bijdrage afbouw	Nog te werven € 399.051	Bijdrage aan hospice-specifieke afbouw
€ 150.000 Continuïteitsreserve	Nog te werven € 77.474	Huidige stand is 50% van exploitatiekosten 2009. Behoeftte is gebaseerd op geschatte exploitatie 2010

Bijlage 4: Toelichting bestemmingsreserve in relatie tot benodigde fondsen

Begroting 2010		€
Baten uit eigen fondsenwerving		107.500
Baten uit beleggingen		15.000
Overige Baten		54.000
Som der baten		176.500
Besteed aan doelinstellingen		-115.100
Kosten eigen fondsenwerving		-41.000
Kosten beheer en administratie		-4.500
Som der lasten		-160.600
Resultaat		15.900

Bijlage 6: Begroting 2010

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming					
	Doelstelling	Eigen fondsenwerving	Beheer en administratie	Totaal 2009	Totaal 2008
	€	€	€	€	€
Aankopen en verwervingen	19.046	0	0	19.046	26.390
Publiciteit en communicatie	0	14.919	0	14.919	0
Personeelskosten	42.700	6.128	0	48.828	61.738
Huisvestingskosten	35.278	0	0	35.287	26.721
Kantoor- en algemene kosten	17.823	0	7.400	25.223	21.703
Afschrijvingskosten	6.742	0	0	6.742	6.002
	121.589	21.047	7.400	150.045	142.554

Bijlage 5: Doelbestedingen